

Walter Block (Μετάφραση Nikos Maris)

Πρέπει να επιστρέψουμε στο σύστημα όπου κανένας δεν «δικαιούται» να εκκινεί βία εναντίον μη επιθετικών ατόμων και κανένας δεν εμποδίζει οποιονδήποτε άλλον από την παροχή αμυντικών-δικαστικών υπηρεσιών...

Μια φορά κι έναν καιρό, πριν πολλά χρόνια, σ' ένα μακρινό μέρος, ζούσε μια ομάδα ανθρώπων δίχως το προνόμιο να έχουν κράτος. Οποιοδήποτε κράτος. Πώς τα κατάφερναν;

Λοιπόν, κάθε φορά που υπήρχε μια διαφωνία μεταξύ δύο γειτόνων, ή φίλων, ή εμπόρων, ή μεταξύ ενός καταστηματάρχη και ενός πελάτη, ο ενάγων και ο εναγόμενος από κοινού προσλάμβαναν κάποιον ώστε να μεσολαβήσει μεταξύ τους. Αυτός θα ήταν ένας ηγέτης της κοινότητας, ή ένας πρίγκιπας, ή ο αρχηγός της φυλής, ή ένας σοφός γέροντας, κάποιος γνωστός για τη σοφία και την αίσθηση του δικαίου. Εάν συνέβαινε μια ληστεία, ένας βιασμός ή μια δολοφονία (ή μια εμπορική

διαμάχη στην οποία ένα από τα εμπλεκόμενα μέρη αρνιόταν τη διαιτησία), το θύμα θα κατέφευγε στο ίδιο είδος ατόμου που, έναντι μιας συμφωνημένης αμοιβής, θα κινητοποιούσε την κοινότητα ώστε να επιφέρει την δικαιοσύνη με την χρήση βίας ή εξορισμού ή και με τα δύο.

Όλα ήταν καλά σε αυτό το ειδυλλιακό μέρος, μέχρι που ένας ηγέτης της κοινότητας, ή πρίγκιπας ή σοφός άνθρωπος -ο πιο σεβαστός και ισχυρός από όλους- αποφάσισε ότι δεν του άρεσε πολύ ο ανταγωνισμός από άλλους σαν κι εκείνον. Έτσι, αντί να επιτρέπει στους διαφωνούντες να επιλέγουν, επέμεινε ότι όλοι θα χρηματοδοτούν της υπηρεσίες αυτές μόνο από τον ίδιο. Ωστόσο, η εξασφάλιση ενός μονοπωλίου στην προστασία, την άμυνα και την ασφάλιση δεν ήταν αρκετή για αυτόν τον φιλόδοξο άνθρωπο. Επιπλέον, απαίτησε από όλα τα μέλη της κοινωνίας να του πληρώνουν τέλη (φόρους), είτε είχαν ανάγκη τη βοήθειά του σε τέτοια θέματα, είτε όχι. Προσέλαβε ένα σωρό διανοούμενους, καθηγητές και δημοσιογράφους (δίνοντας του ένα κλάσμα της αυξημένης πλέον οικονομικής «πίτας») για να τους δώσουν να καταλάβουν ότι αυτό το νέο σύστημα ήταν απλώς σωστό και φυσικό και ότι το προηγούμενο ήταν μοιραία ελαττωματικό: ηθικά, διανοητικά, πνευματικά και πραγματιστικά.

Αυτή, με λίγα λόγια, είναι η αρχή της καθοδικής πορείας της ανθρώπινης κατάστασης για τον Hans-Hermann Hoppe, καθηγητή Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο της Νεβάδα, Λας Βέγκας, και συγγραφέα του βιβλίου, *Democracy: The God that Failed*.

Ωστόσο, αυτή είναι μόνο η αρχή της ιστορίας της ανθρώπινης ιστορίας, της οικονομίας, της κοινωνιολογίας και της πολιτικής που μας διηγείται αυτός ο εκπληκτικά προικισμένος αφηγητής.

Γιατί τουλάχιστον εκείνος ο Πρίγκιπας (γιατί έτσι πρέπει τώρα να τον αποκαλούμε εμείς οι πληβείοι) κυβερνούσε με αρκετά συνετό και ανθρώπινο τρόπο. Λίγο-πολύ ήταν αναγκασμένος να το κάνει. Υπήρχαν φυσικά κάποιες εξαιρέσεις, αλλά το δικό του εγωιστικό, προσωπικό συμφέρον υπαγόρευε την καλή διαχείριση στους τομείς της αρμοδιότητάς του. Διότι έχοντας αυτές τις τεράστιες εξουσίες, ήταν στην πραγματικότητα ο ιδιοκτήτης ολόκληρης της κοινωνίας.

Αν κατέφευγε στον σοσιαλισμό, ή αν διακήρυττε ελέγχους τιμών (ειδικά για πράγματα που αγόραζε ο ίδιος), ή αύξανε πολύ τους φόρους, ή ενέδιδε στον υπερβολικό πληθωρισμό, ή απαλλοτρίωνε περιουσίες, ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο απειλούσε τα κίνητρα του λαού του να δημιουργήσει πλούτο, μπορεί να τα κατάφερνε σαν ληστής (που ήταν σε κάθε περίπτωση) βραχυπρόθεσμα, αλλά μακροπρόθεσμα θα σκότωνε, ή τουλάχιστον θα ακρωτηρίαζε σοβαρά, την κότα που του έδινε όλα εκείνα τα χρυσά αυγά.

Κανείς δεν ανησυχεί για την αλλαγή λαδιών σ' ένα ενοικιαζόμενο αυτοκίνητο, αλλά αν κατέχετε ένα αυτοκίνητο, συνήθως έχετε κατά νου τη μελλοντική λειτουργία του. Και, ως πρόσθετο κίνητρο, εάν ο πρίγκιπας δεν ενεργούσε με εύλογα υπεύθυνο τρόπο, εάν βρισκόταν στη διαδικασία να καταστρέψει τα πράγματα, ένας γιος ή

ένας ανιψιός ή ένας αδερφός πιθανότατα θα τον δολοφονούσαν, γνωρίζοντας ότι ο νόμος της διαδοχής θα μετέφερε αυτά τα λάφυρα προς τη δική τους μεριά.

Τότε όμως μια δεύτερη τραγωδία έπληξε την ανθρωπότητα, μια πολύ πιο σοβαρή τραγωδία: περάσαμε από τη μοναρχία στη δημοκρατία. Τώρα, όλα ήταν στον αέρα. Ο Πρόεδρος, ή ο Πρωθυπουργός, ή ο Εκλεγμένος Αρχηγός ήξερε ότι είχε λίγο χρόνο για να κάνει την μπάζα του. Γιατί άραγε να ανησυχείτε αδικαιολόγητα για το μέλλον της οικονομίας, όταν δεν θα είστε εκεί κοντά για να εισπράξετε τα επίχειρα μετά τα προσεχή τέσσερα χρόνια; Ούτε βέβαια μπορούσε να παραδώσει το «βασίλειό» του στους κληρονόμους του. Το «ό,τι φάμε κι ό,τι πιούμε» και το «κάνε τα κουμάντα σου όσο λάμπει ο ήλιος» έγιναν τα συνθήματα του εκλεγμένου αξιωματούχου.

Αυτό το κοντόφθαλμο πρότυπο συμπεριφοράς μεταφέρθηκε από τους κυβερνώντες στους κυβερνώμενους. Όχι μόνο κατέστρεψε την οικονομία, αλλά προώθησε τον πόλεμο, όξυνε το έγκλημα, αύξησε τα επιτόκια (λόγω της κοινωνικής ανυπομονησίας) και ανέβασε κάθε λογής άλλους δείκτες αποσύνθεσης (ανεργία, άστεγοι, διαζύγια, παρεκκλίσεις). Η παρακμή του ανθρώπινου πολιτισμού προκλήθηκε από την άνοδο της δημοκρατίας. Ο δρόμος της επιστροφής της κοινωνίας στην λογική βρίσκεται προς την αντίθετη κατεύθυνση, μέσω της μοναρχίας, και μετά πίσω σε αυτό που ο Horpe αποκαλεί «φυσική τάξη»: ένα σύστημα στο οποίο κανείς, κανένας απολύτως, δεν εκκινεί τη βία εναντίον μη επιθετικών ατόμων, και κανείς δεν εμποδίζει οποιονδήποτε άλλον από την παροχή αμυντικών-δικαστικών υπηρεσιών.

Περιμένετε όμως ένα λεπτό. Σίγουρα τα πράγματα είναι πολύ καλύτερα, τουλάχιστον στις δυτικές δημοκρατίες, απ' ό,τι ήταν πριν από εκατοντάδες χρόνια, όταν αυτές οι ίδιες χώρες διοικούνταν από βασιλιάδες, πρίγκιπες και άλλους μονάρχες. Πώς, λοιπόν, μπορεί κάποιος με σώας τα φρένας να υποστηρίζει σοβαρά το δεύτερο σύστημα έναντι του πρώτου;

Η απάντηση του Horpe είναι αριστοτεχνική: οι δημοκρατίες του 21ου αιώνα λειτουργούν καλύτερα από πολλές απόψεις από ό,τι οι μοναρχίες των προηγούμενων εποχών, όχι λόγω των διαφορετικών πολιτικών τους συστημάτων, αλλά σε πείσμα αυτών. Αν υπήρχαν δημοκρατίες του 17ου αιώνα, θα ήταν πολύ χειρότερες από ό,τι η διακυβέρνηση από πρίγκιπες κατά τη διάρκεια αυτού του αιώνα. Και, αν είμαστε ποτέ αρκετά τυχεροί ώστε η αριστοκρατία να αντικαταστήσει τους σημερινούς προέδρους και πρωθυπουργούς μας, η αυξημένη μας ικανότητα να έχουμε μια μακροπρόθεσμη προοπτική, στην πραγματικότητα θα βελτιώσει τα πράγματα.

Τα δομικά στοιχεία που δημιούργησε ο Horpe έχουν μεγάλη επεξηγηματική αξία, ρίχνοντας φως σε όλα τα είδη των ιστορικών γεγονότων, από τους πολέμους κατά της φτώχειας, στον πληθωρισμό, στα επιτόκια και στο έγκλημα. Αυτό το βιβλίο πρέπει να διαβαστεί από όλους όσους ενδιαφέρονται να αποκτήσουν μια μοναδική και πολύτιμη εικόνα για την οικονομία, την ιστορία, την κοινωνιολογία και τη φιλοσοφία. Αυτό το βιβλίο θα κατακλύσει τον τομέα της πολιτικής οικονομίας και

κανένας που ενδιαφέρεται για αυτά τα θέματα δεν έχει την πολυτέλεια να το στερηθεί. Φανταστείτε: μια πραγματεία που δείχνει στην πραγματικότητα τη δημοκρατία υπό ένα κακό πρίσμα σε σύγκριση με τη μοναρχία, και από μια προοπτική ισχυρών δικαιωμάτων ιδιοκτησίας και ελεύθερης επιχειρηματικότητας. Ποτέ άλλοτε δεν έχει επιτευχθεί κάτι τέτοιο.

Άρθρο του Walter Block, δημοσιευμένο στις 25/05/2004 από το Mises Institute.

[Πηγή](#)